

Education International
Internationale de l'Éducation
Internacional de la Educación

<http://www.ei-ie.org>

Prohlášení ETUCE o cestě k obnově z krize COVID-19

(přijato výborem ETUCE Committee 16. června 2020)

EUROPEAN REGION- ETUCE

President

Christine BLOWER

Vice-Presidents

Odile CORDELIER
Andreas KELLER
Trudy KERPERIEN
Dorte LANGE
Galina MERKULOVA
Branimir STRUKELJ

5, Bd du Roi Albert II, 9th
1210 Brussels, Belgium
Tel +32 2 224 06 91/92
Fax +32 2 224 06 94
secretariat@csee-etuce.org
<http://www.csee-etuce.org>

European Director

Susan FLOCKEN

Treasurer

Mike JENNINGS

Pandemie COVID-19 je **zdravotní, sociální a ekonomickou krizí**. Neblahé důsledky této krize zasáhnou nejvíce zranitelnou část společnosti a **vzdělávání je klíčovým sektorem**, který by měl tyto negativní následky řešit a napomáhat k obnově. To, že je vzdělávací sektor klíčovým pro veřejné dobro, je teď více než kdy jindy zcela evidentní. Odborové svazy ve vzdělávání po celé Evropě se od začátku pandemie mobilizovaly, aby poskytly podporu pracovníkům ve školství a vzdělávání ve všech stádiích pandemie, a to od přechodu na výuku na dálku až ke strategiím na znovuootevírání škol, a budou v této své činnosti pokračovat na dlouhé cestě k obnově z této krize. Ekonomické výdaje na pandemii budou přetrvávat i poté, co pomine přímé ohrožení veřejného zdraví. Vzhledem k tomu, že se očekává, že se ekonomika EU sníží o 7,5 % v roce 2020, což je mnohem více než v době ekonomické a finanční krize v roce 2009, a očekává se, že porostou vládní schodky. Jestliže budou vlády zasaženy hlubokou recesí bez potřebného fiskálního prostoru a v situaci nejisté budoucnosti obnovy, budou vlády s největší pravděpodobností přistupovat zdrženlivě k tomu, aby se zavázaly k navýšení pokulhávajících investic do vzdělávání, a budou spíše ochotné otevřít dveře kombinaci veřejného a soukromého financování vzdělávání a odborné přípravy s cílem dostat rychlé investiční injekce do tohoto sektoru. Tento přístup může vytvořit dlouhodobé nerovnosti a nespravedlnosti, které budou přetrvávat po několik dalších generací. S ohledem na lekce, které jsme dostali v minulosti a s ohledem na fakt, že velké množství zemí po celé Evropě postupně uvolňuje restriktivní opatření pomocí návrhů a implementace strategií pro vymanění se z krize.

Vyzýváme vlády a odpovědné orgány, aby:

- ukázaly vysokou míru **solidarity a spolupráce** mezi členskými státy EU, kandidátskými zeměmi EU, sousedními zeměmi a zeměmi střední Asie v rámci jejich regionální spolupráce za účelem ochrany transparence, demokracie, respektu k vládě práva a všeobecným právům a svobodám při řešení negativních důsledků pandemie COVID-19;
- jednaly v souladu s **evropskými a mezinárodními závazky** s ohledem na ochranu a respekt k **základním odborovým právům a svobodám**;
- respektovaly a podporovaly základní **práva pracovníků a jejich pracovních podmínek**, obzvláště jejich právo na **zdravé a bezpečné pracovní místo**, zásady pracovního práva a ochrany proti všem formám diskriminace;
- více podporovaly a ochraňovaly základní principy a hodnoty mj. Všeobecnou deklaraci lidských práv Organizace spojených národů z roku 1948, Doporučení ze společné konference Mezinárodní organizace práce při OSN a UNESCO z roku 1966 k postavení učitelů tzv. Chartu učitele a Doporučení UNESCO týkající se postavení učitelů vyššího vzdělávání z roku 1997, Cíle udržitelného rozvoje OSN a Evropský pilíř sociálních práv;
- se zavázaly k **efektivnímu sociálnímu dialogu a kolektivnímu vyjednávání** ve všech věcech týkajících se učitelů a dalších pracovníků ve školství za účelem zajištění slušných pracovních podmínek, včetně platů, spravedlivých podmínek nábory zaměstnanců a jejich zaměstnávání, odpovídajícího množství práce a pracovní doby, možností kariéerního postupu, spra-

vedlivé mzdy a jistoty práce obzvláště u pracovníků ve školství, kteří pracují na smlouvu na dobu určitou nebo v rámci jiného termínovaného pracovního vztahu, a zároveň za účelem garance efektivního vypracování, implementace a monitoringu opatření na obnovu po krizi COVID-19 na všech úrovních vzdělávání a v transparentních a odpovědných podmínkách;

- respektovaly práva sociálních partnerů ve vzdělávání na informace a konzultace ohledně všech pro ně relevantních věcí, obzvláště vzdělávací politiky, otázek týkajících se učitelů a dalších pracovníků ve školství a investic, aby se zajistilo, že zdroje se dostanou k nejvíce marginalizovaným skupinám, a to za využití konstruktivních konzultací provedených včas a na všech úrovních;
- se zavázaly k **navýšení veřejných investic do vysoce kvalitního vzdělávání pro všechny**, k vyrovnání se s rostoucími nerovnostmi v přístupu a poskytování kvalitního vzdělávání a odborné přípravy, k zajištění infrastruktury škol a dalších školských zařízení a k poskytnutí zdrojů, nástrojů a profesního prostoru učitelům a ostatním pracovníkům ve školství za účelem zatraktivnění jejich profese;
- vydaly a zavázaly se v užší spolupráci s odborovými svazy ve vzdělávání a orgány BOZP k implementaci **vhodných hygienických konceptů a opatření ve vzdělávacích institucích** v době pandemie a po ní, aby se zajistila ochrana učitelů a studentů, kteří patří k rizikovým skupinám;

Výuka na dálku a digitalizace ve vzdělávání

- uznaly ohromné úsilí, které učitelé, školitelé, akademičtí pracovníci a další pracovníci v sektoru vzdělávání vynaložili během pandemie tím, že ve výuce na dálku udrželi kvalitní vzdělávání po celou dobu nouzového stavu; aby uznaly flexibilitu, kterou tito pracovníci prokázali při adaptování se na výuku v těchto mimořádných podmínkách, aby v této bezprecedentní době mohli vyjít vstříc studentům a podporovat je, jak nejlépe dovedli.
- respektovaly ve všech věcech týkajících se vzdělávání a též jakožto obecný princip **profesní autonomie** pedagogických pracovníků, obzvláště při přechodu zpět na tradiční formu výuky ve třídě;
- uznaly v tomto ohledu, že učitelé jsou nezastupitelní, že **sociální aspekt vzdělávání je ústřední částí při rozvoji studentů** a při vytváření jejich pocitu well-beingu, a že výuka na dálku anebo online sice může, ale neměla by nahradit tradiční formu výuky tváří v tvář;
- zvážily dopad výuky na dálku a praktik digitální výuky jak na **objem pracovních úkolů a pracovní doby**, tak na **pocit well-beingu a zdraví a bezpečí**, a zajistily, že nouzová výuka na dálku nerozmělní již předtím existující úpravu a chápání pracovní doby;
- se vypořádaly s aktuálním a důležitým tématem dalšího vzdělávání pracovníků v sektoru vzdělávání v oblasti **digitálního vzdělávání**, a to ve formě počátečního i následného vzdělávání, a aby rovnoměrně investovaly do **bezpečné, kvalitní digitální infrastruktury** ve vzdělávacích institucích;
- ve spolupráci s odborovými svazy ve vzdělávání vypracovaly všeobecné politiky, které by umožnily pracovníkům ve školství, aby hráli zásadní roli při vypořádávání se s **mezerou v digitálních dovednostech**, a zajistily, že žádný student nezůstane pozadu kvůli tomu, že nemá přístup k nezbytnému a kvalitnímu digitálnímu materiálu a vzdělávání;
- s cílem ušetřit prostředky se zdržely spolupráce se soukromými společnostmi, které se orientují na vzdělávací technologie, za účelem poskytování digitálního materiálu ve vzdělávání, a to s ohledem na zachování **nezávislosti veřejného vzdělávacího sektoru na soukromých investicích**;

Inkluze a rovnoprávnost ve vzdělávání během a po krizi COVID-19

- zajistily, aby během doby a i po odeznění krize COVID-19 žádný **student ani učitel nezůstali pozadu** kvůli tomu, že neměli přístup k potřebné digitální a komunikační technice a nástrojům, nebo kvůli tomu, že čelili specifickým individuálním a/nebo sociálním bariérám; neboť se nesmí dál zhoršovat nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání kvůli socio-ekonomickému a geografickému prostředí, ze kterého studenti pocházejí, a musí se řešit rozdíly v přístupu k digitálním prostředkům;
- zajistily, aby byly přijaty opatření a politiky zaměřené na prevenci šíření viru při návratu k tradiční výuce ve třídě a ke znovu spuštění ekonomiky v Evropě, a vzaly v potaz **specifické potřeby zranitelných sociálních skupin**, včetně migrantů a uprchlíků, lidí s hendikepou, socio-ekonomicky znevýhodněných skupin, etnických minorit a ostatních, a poskytly jim potřebnou podporu;
- garantovaly bezpečné a **podporující fyzické a sociální výukové a pracovní prostředí**, a to jak během vzdělávání na dálku, tak při tradičním způsobu výuky ve školách;
- zajistily **rovný přístup** všech učitelů, akademických pracovníků a dalších pracovníků ve vzdělávání **k relevantnímu a udržitelnému profesnímu rozvoji a profesní podpoře**, obzvláště s ohledem na inkluzivní vzdělávání a náležitě regulovaly výuku na dálku, a to pomocí nástrojů a metodik zajišťujících inkluzivnější vzdělávání s cílem zmírnit jakýkoliv negativní dopad výuky na dálku na vzdělávací komunitu, vztahy a kvalitní vzdělávání;
- zajistily, aby se vzaly v úvahu odlišné potřeby mužů a žen před tím, než se implementují jakákoliv opatření pro řešení krize pandemie a aby ekonomický dopad těchto opatření neohrozil **genderovou rovnoprávnost** ve vzdělávacím sektoru a ve společnosti jako takové; a provedly preventivní opatření proti zvětšování dopadu ekonomických následků krize COVID-19 na **rovnoprávnost a začleňování** ve vzdělávacím sektoru a ve společnosti jako takové;
- implementovaly **holistické vnímání** vzdělávání, jehož cílem je připravit aktivní a odpovědné občany, kteří si jsou vědomi svých práv a kteří zachovávají principy demokracie, solidarity, rovnoprávnosti a nediskriminace, a to i po dobu krize;

Investice do vzdělávání

- ochránily veřejné **poskytování a správu** vzdělávacích systémů před vlivem a mocí investic a aktérů privátního sektoru, a aby zvýšily veřejné investice do vysoce kvalitního veřejného vzdělávání pro všechny na všech úrovních vzdělávání, jakožto nejlepšího způsobu pro zajištění rovného přístupu a poskytování kvalitního vzdělávání a odborné přípravy;
- posílily snahy zvýšit rovnost a rozšířit základ veřejných daňových výnosů skrze **spravedlivé a progresivní daňové systémy** podle principů redistribuce za účelem financování veřejného vzdělávání. To v sobě zahrnuje, aby společnosti platily řádně náležitou výši daní tam, kde se vytváří zisk tím, že se uzavrou daňové ráje a že se bude bojovat proti daňovým podvodům, vyhýbání se dani z příjmu právnických osob a tím, že se budou vymáhat nová pravidla s cílem **znižovat daňový dumping** a finanční spekulace po celé Evropě i mimo ni.
- urychleně revidovaly pravidla **Paktu stability a růstu** za účelem umožnění fiskálního rámce EU, který by *vyloučil investice do veřejného vzdělávání, odborné přípravy a výzkumu z výpočtu hodnot deficitu a dluhů*;
- zavázaly se ke **zvýšenému rozpočtu EU**, aby reagovaly na výzvy rostoucích nerovností v přístupu ke vzdělávání a aby podpořily implementaci fiskální kapacity EU.
- přizpůsobily **Víceletý finanční rámec EU** s ohledem na narůstající výzvy spojené s rostoucími nerovnostmi v přístupu ke vzdělávání a přizpůsobily příležitosti pro zavedení cíleného financování znevýhodněných oblastí v mnoha zemích EU, podle principů solidarity mezi zeměmi.

**Evropský odborový výbor pro vzdělávání (ETUCE) reprezentuje 132 odborových svazů ve vzdělávání a 11 miliónů učitelů v 51 zemích Evropy. ETUCE je sociálním partnerem ve vzdělávání na úrovni EU a evropská odborová federace v rámci ETUC, Evropské odborové konfederace. ETUCE je evropským regionem Education International, světové federace odborových svazů ve vzdělávání.*